

Konserniviestintä
Pia Kontunen

25.7.2007

20070725_maitoalan tulevaisuus.doc

"Miltä näyttää maitoalan tulevaisuus?"

Valion vientijohtaja, European Dairy Associationin (EDA) pj.

Veijo Meriläinen

Maito-Savon 10-vuotisjuhlaseminaari, Siilinjärvi

Julkaistavissa 25.7.2007 klo 13.00

Suomen maitoalan haasteet jatkuvat hyvästä markkinatilanteesta huolimatta

Meijerituotteiden maailmanmarkkinatilanne on tällä hetkellä erittäin myönteinen. Eri puolilla maailmaa jatkuva hyvä talouskehitys on lisännyt tuoremaidotuotteiden, juuston, jäätelön, lastenruokien ja teollisuustuotteiden kysyntää etenkin Aasiassa, Lähi-idässä, Latinalaisessa Amerikassa, Venäjällä, USA:ssa ja myös Euroopassa. Kysynnän kasvun seurauksena maitovalmisteiden maailmanmarkkinahinnat ovat tällä hetkellä ennätysmäisen korkeat. Muun muassa maitojauheen hinta on kaksinkertaistunut vuodentakaiseen verrattuna ja myös voion hinta on kääntynyt nousuun.

Maidon tuotanto ei kuitenkaan ole kasvanut pystyäkseen vastaamaan kysynnän kasvuun. Syitä tähän on useita. Esimerkiksi EU:ssa viime vuodet jatkunut tuottajamaidon hinnan lasku on vähentänyt kiinnostusta maidontuotantoon, ja samalla peltoalaa ollaan siirtämässä karjataloudesta energian tuotantoon. EU:n tuotannon kiintiöjärjestelmän asettama määräkatto rajoittaa tuotannon kasvumahdollisuuksia. Ennätysmäinen kuivuus ja kasteluveden rajoitukset ovat laskeneet tuotantoa Australiassa, ja ympäristöpolitiikan asettamat rajoitukset estävät tuotannon kasvua EU:ssa, Kaliforniassa ja Uudessa-Seelannissa.

Markkinatilanteen vuoksi EU:n maitoalan markkinaohjausjärjestelmien käyttö on poikkeustilassa: Interventiovarastot ovat tyhjätkin eikä tarjontaa niihin juuri ole, vientitukien myöntäminen lopetettiin kesäkuussa, ja tuottajamaidon hinta on useissa EU-maissa kääntynyt nousuun monen vuoden laskun jälkeen.

EU on onnistuneesti saattanut maitoalan CAP-reformin päätökseen ja maitoalan ohjaus- ja tukijärjestelmät ovat hyvin WTO-kelpoisia tulevia kauppapoliittisia ratkaisuja ajatellen. Valitettavasti sisämarkkinoiden kuluttajatuotteiden hinnat eivät ole kehittyneet maailmanmarkkinahintoja vastaavalla tavalla. Keskeinen syy tähän on eurooppalaisen vähittäiskaupan suuri ostovoima ja toimialan hajanaisuus useissa maissa.

Suomen maitoala on yli kymmenen vuoden EU-jäsenyyden aikana käynyt läpi merkittävän rakenneuudistuksen kaikilla tasoilla. Esimerkiksi maitotilojen määrä on vähentynyt kolmannekseen, mutta tuotanto on lisääntynyt jatkavilla tiloilla niin, että maakiintiömme on tuotettu joka vuosi lähes täyteen. Meijeriteollisuuden tuotantorakenne on saneerattu kilpailukykyiseksi ja näin ollen tuottajahinta on ollut koko ajan yli 20 % eurooppalaista keskiarvoa korkeampi. Tämä ero kieltämättä tarvitaankin keskimääräistä korkeampien tuotantokustannusten vuoksi.

EU:n maitopolitiikan toimivuutta arvioidaan uudelleen niin sanotun terveystarkastuksen eli health checkin puitteissa tämän vuoden syksyn ja tulevan vuoden aikana. Komissiolla on tarkoituksena arvioida CAP:in toimivuus toteutettujen muutosten jälkeen.

Suomen maitoalan kannalta keskeinen kysymys on kiintiöjärjestelmän tulevaisuus. Kuten tiedämme, kiintiöjärjestelmä on tuonut paljon hyvää etenkin maitoalan vakauden ja tuottajamaidon hinnanmuodostuksen kannalta. CAP-reformin 2003 yhteydessä on sovittu kiintiöjärjestelmän jatkuvan maalis-kuun loppuun 2015. Tällä hetkellä eri puolilla EU:ta on otettu voimakkaasti kantaa maidontuotannon

Konserniviestintä
Pia Kontunen

25.7.2007

20070725_maitoalan tulevaisuus.doc

lisäämisen puolesta hyvään markkinatilanteeseen, käyttämättömään tuotantopotentiaaliin ja maailmanmarkkinaosuuksien menettämiseen vedoten, ja vaadittu joustoja nykyjärjestelmään jo ennen vuotta 2015. Suomen maitoalan kannalta vaarana ovat markkinatarjonnan lisääntymisen kautta hintapaineet kotimarkkinallamme, sillä jo yli 10 % maitovalmisteiden kotimaan kulutuksesta on tuontituotteita.

Suomen maitoalan menestyksen edellytyksenä ovat alkutuotannon kilpailukyvyn parantaminen rakennkekehityksen ja tuottavuuden kasvun avulla, tuottajien omistaman Valion onnistuminen markkinoilla sekä Suomessa että ulkomailla, ja tukipolitiikan edunvalvonnan onnistuminen sekä EU- että kansallisella tasolla. Maitoalan muutoksia ja kehitysnäkymiä arvioitaessa on muistettava Suomen muutosten lähtökohdat ja muuta Eurooppaa vaikeammat ja kustannuksia lisäävät luonnon olosuhteet. Ensiarvoisen tärkeää on kohdistaa tukia maidontuotantoa jatkaville tiloille ja alueille nykyistä paremmin.

Meijeriteollisuus toimii jatkossa entistä avoimemmassa ja vapaamassa markkinatilanteessa ilman perinteisiä vienti- tai muita tukijärjestelmiä. Valio Oy:n onnistuminen tuottajien viimekädessä omistamana yrityksenä on koko maitoalan tulevaisuuden kannalta ensiarvoisen tärkeää. Jatkuvuuden ja tulevaisuuden menestymisen avaimet löytyvät asemaa vahvistamalla Suomessa, Itämeren alueella ja Venäjällä, omaleimaisella tuotekehityksellä, kustannustehokkaalla operatiivisella toiminnalla ja ennen kaikkea vahvistamalla Valio brändin asemaa luotetuimpana kuluttajatuotemerkkinä.

Lisätietoja: vientijohtaja Veijo Meriläinen, Valio Oy, puhelin 050 384 0086